

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

ЗВІТ
голови екзаменаційної комісії
про результати атестації здобувачів вищої освіти
заочної форми здобуття вищої освіти
історичного факультету

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 052 Політологія
за освітньо-професійною програмою Політологія

Кам'янець-Подільський
2026 рік

ЗВІТ

Про результати атестації здобувачів вищої освіти у формі захисту кваліфікаційних робіт

Для атестації здобувачів вищої освіти наказом ректора від 30 травня 2025 р. № 96-ОД „Про склад екзаменаційних комісій на 2025-2026 навчальний рік“ створено екзаменаційну комісію у такому складі:

Голова комісії:

Кривак Тетяна Михайлівна – керівник організаційного відділу Кам’янець-Подільської міської ради.

Члени комісії:

Віннічук Ольга Василівна – доцент кафедри політології та філософії, кандидат політичних наук, доцент.

Чабанов Василь Григорович - доцент кафедри політології та філософії, кандидат філософських наук, доцент.

Секретар комісії:

Вонсович Олена – старший лаборант кафедри ахеології, правознавства та спеціальних історичних дисциплін.

За період роботи екзаменаційної комісії 10.06.2026 р. було проведено 1 засідання із захисту кваліфікаційних робіт.

Захист відбувався у офлайн та онлайн форматах.

Забезпечення атестації здобувачів вищої освіти здійснювалося згідно з

Положенням про атестацію та організацію роботи екзаменаційної комісії в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.

Деканат історичного факультету для роботи ЕК створив усі необхідні умови, передусім довів розклад роботи ЕК до відома голови та членів комісії та випускників. Для проведення захисту кваліфікаційних робіт виділив аудиторію та підготував усю необхідну документацію, списки випускників тощо.

До початку захисту кваліфікаційних робіт деканат факультету та кафедра політології та філософії перевірили залікові книжки та особові справи здобувачів вищої освіти. Усі вони склали передбачені навчальними планами заліки та іспити, пройшли виробничі практики.

Питання підготовки та проведення захисту кваліфікаційних робіт було під постійним контролем деканату історичного факультету та завідувача кафедри політології та філософії. Зокрема, на засіданнях кафедри було оновлено та затверджено тематику кваліфікаційних робіт (протокол № 10 від 29 вересня 2025 р.), а також обговорено питання щодо стану виконання кваліфікаційних робіт (протокол №3 від 31 березня 2026 р.).

На засіданні кафедри політології та філософії (протокол № 6 від 26.05.2026 р.) було проведено попередній захист кваліфікаційних робіт у режимі офлайн, за присутності їх наукових керівників та виконавців. У відповідності до виданих на кафедрі політології та філософії методичних порад з написання кваліфікаційних робіт (Маркітантов В.Ю., Чабанов В.Г. Кваліфікаційна робота з політології: підготовка та захист: навчально-методичний посібник. Електронне видання. Кам’янець-Подільський:

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 73с.) та з врахуванням зауважень і пропозицій щодо усунення наявних недоліків, роботи були рекомендовані до захисту.

Зважаючи на результати попереднього захисту кваліфікаційних робіт та результати перевірки робіт на академічну доброчесність, розпорядженням декана історичного факультету до захисту було допущено 9 кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачами спеціальності 052«Політологія».

Над написанням кваліфікаційних робіт працювали здобувачі: Сарахман Е., Ал Даех В., Гуменюк І., Павлюк О., Родіков Б., Гаврилюк Д., Гініятуллін Я., Колендзян А., Харчук О. Науковими керівниками кваліфікаційних робіт були: кандидати політичних наук, доценти Віннічук О.В., Маркітантов В.Ю., кандидат соціологічних наук, доцент Грубі Т. В., кандидати філософських наук, доценти Чабанов В.Г., Найчук А.В., Плахтій М. П., магістр політології Гнидюк О.

Напередодні захисту кваліфікаційних робіт до екзаменаційної комісії було передано:

- кваліфікаційні роботи здобувачів;
- подання голови ЕК щодо захисту кваліфікаційних робіт;
- письмові відзиви наукових керівників;
- зовнішні рецензії на кваліфікаційні роботи фахівців у даній галузі знань;
- результати перевірки кваліфікаційних робіт на академічну доброчесність з допомогою програми Strike Plagiarizm.com.

Захист кваліфікаційних робіт відбувся 10 червня 2026 року.

Аудиторія, яка була визначена деканатом факультету для проведення захисту кваліфікаційних робіт, забезпечена належним чином технічними засобами (ноутбук, проектор). Таким чином, здобувачі вищої освіти мали змогу залучити під час захисту презентаційний супровід.

Інформація про здобувачів вищої освіти, які допущені до захисту кваліфікаційних/ дипломних робіт (проектів)

Кількість здобувачів вищої освіти, які допущені до атестації	з них:		Кількість здобувачів вищої освіти, яким присвоєно кваліфікацію	з них:	
	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів державного бюджету України	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб		кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів державного бюджету України	кількість здобувачів вищої освіти, які навчалися за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб

Інформація про результати захисту кваліфікаційних/ дипломних робіт (проектів)

Форма атестації	з числа допущених			захистили кваліфікаційні / дипломні роботи (проекти)				випускники, яким рекомендовано продовжити навчання в аспірантурі ¹	
	з'явилися	не з'явилися		відмінно	добре	задовільно	незадовільно	кількість	%
		з поважних/ої причин/и	без поважних/ої причин/и						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Публічний захист кваліфікаційних робіт	9			2	7				
у відсотках (%)	100			22,2	77,8				

Якісний показник успішності: _____ 100 %

Абсолютний показник успішності: _____ 100 %

Публічний захист кваліфікаційних робіт	Кількість	Відсоток	Примітка
Виконані за тематикою науково-дослідної роботи кафедри			
Наявність публікації здобувача вищої освіти за її темою	5		
Виконані на замовлення: - закладів освіти; - підприємств, установ, організацій; - за якими розроблено стартап-проекти	-	-	-
Рекомендовані до впровадження: - В закладах освіти; - підприємствах, установах, організаціях;	-	-	-
Захищені іноземною мовою	-	-	-

Кваліфікаційна робота Сарахмана Ельдара «Трансформація політичного іміджу В. Зеленського» присвячена аналізу процесу формування, еволюції та трансформації політичного іміджу Володимира Зеленського від його медійної кар'єри до президентства, а також дослідженню впливу суспільно-політичних подій, передусім повномасштабної війни, на зміну його образу в українському суспільстві та міжнародному просторі. Особливу увагу приділено ролі медіа,

¹ Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

політичних комунікацій, символічних образів, довіри громадян і лідерських якостей у формуванні політичного капіталу та зміцненні міжнародної підтримки України.

У науковому дослідженні здобувача вищої освіти Гаврилюка Давіда «Механізми державної політики з подолання гендерної дискримінації в Україні» здійснено комплексне дослідження теоретичних і практичних засад формування та реалізації державної гендерної політики в Україні. У роботі проаналізовано сутність поняття гендерної політики, її основні принципи, механізми та інструменти забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків. Значну увагу приділено дослідженню міжнародного, насамперед європейського, досвіду впровадження політики гендерної рівності та можливостей його адаптації в українських умовах. Автор здійснює аналіз ефективності національної нормативно-правової бази, що регулює питання протидії гендерній дискримінації, оцінює сучасний стан реалізації державної політики у цій сфері та визначає існуючі проблеми. Окремий акцент зроблено на дослідженні механізмів забезпечення участі жінок у публічному управлінні та політичному житті, а також на визначенні шляхів підвищення ефективності їхнього залучення до процесів прийняття державних рішень відповідно до європейських демократичних стандартів.

Кваліфікаційна робота Павлюка Олександра «Порівняльний аналіз виборчих кампаній в Україні (2014, 2019 рр.)» присвячена дослідженню особливостей президентських виборчих кампаній 2014 та 2019 років в Україні, їхніх політико-комунікаційних механізмів та трансформації виборчих технологій. У роботі проаналізовано вплив суспільно-політичних умов на перебіг виборчих кампаній, особливості політичної конкуренції, зміст передвиборчих програм і способи взаємодії кандидатів з електоратом. Особливу увагу приділено зміні моделей політичної комунікації — переходу від домінування традиційних засобів масової інформації до активного використання соціальних мереж і цифрових платформ. Автор також досліджує процес персоналізації політики, зростання ролі медійного образу кандидата та впливу його комунікативних характеристик на формування електоральних уподобань громадян. Крім того, розкрито значення президентських виборів 2014 року для відновлення легітимності державної влади в умовах політичної кризи та особливості виборчої кампанії 2019 року як відображення суспільного запиту на оновлення політичної еліти.

Наукове дослідження Харчук Олександри «Інформаційні війни сучасності: засоби та механізми ведення» присвячена комплексному дослідженню сутності, еволюції, інструментів і механізмів ведення інформаційних війн у сучасних міжнародних конфліктах. У роботі розкрито теоретичні підходи до визначення інформаційної війни як цілеспрямованого впливу на масову свідомість, інформаційний простір та інформаційні системи держави, а також простежено її трансформацію від допоміжного інструменту військового протистояння до одного з ключових факторів забезпечення політичних і воєнних переваг.

Особливу увагу приділено аналізу етапів інформаційного протистояння в контексті російсько-української війни, зокрема латентній фазі інформаційного впливу, періоду відкритої агресії, інформаційному супроводу бойових дій та

заходам із закріплення результатів у післяконфліктний період. Окремо проаналізовано досвід України щодо розбудови системи стратегічних комунікацій та протидії інформаційним операціям, який демонструє швидку еволюцію державної політики у цій сфері та інтеграцію інформаційної складової у військове планування відповідно до сучасних стандартів.

Наукове дослідження Богдана Родікова «Децентралізація в умовах війни: ефективність місцевого самоврядування» присвячене дослідженню ефективності функціонування місцевого самоврядування в Україні в умовах воєнного стану та аналізу результатів реформи децентралізації. У роботі розглянуто вплив фінансової, адміністративної та інституційної децентралізації на стійкість територіальних громад, їхню здатність адаптуватися до викликів війни, забезпечувати безперервність управління та надання публічних послуг. Особливу увагу приділено проблемам збереження балансу між центральною владою та місцевим самоврядуванням у процесі післявоєнного відновлення України.

У роботі Колендзяна Артема «Санкційна політика Заходу проти Росії» здійснено комплексне дослідження міжнародних санкцій як інструменту зовнішньої політики та аналізу санкційної політики західних держав щодо Російської Федерації. У роботі розглянуто передумови запровадження санкцій, роль США та Європейського Союзу у їх формуванні й реалізації, проаналізовано економічні та політичні наслідки санкцій для Росії, а також здійснено оцінку їхньої ефективності та впливу на міжнародні відносини.

Кваліфікаційна робота Гуменюк Ірини «Гібридні війни як новітня форма глобального протистояння» присвячена дослідженню сутності гібридної війни, її основних складових та особливостей застосування в сучасних міжнародних конфліктах. У роботі проаналізовано еволюцію гібридної агресії на прикладі російсько-українського протистояння, розкрито взаємозв'язок військових, інформаційних, економічних і когнітивних інструментів впливу, а також визначено значення інформаційної стійкості, когнітивної безпеки та комплексного підходу до протидії гібридним загрозам як ключових чинників забезпечення національної безпеки.

Дослідження Ал Даех Вікторії «Трансформація інституту нейтралітету у сучасних міжнародних відносинах (на прикладі Швеції та Фінляндії)» присвячено аналізу еволюції інституту нейтралітету як складової зовнішньої політики держав в умовах сучасних безпекових викликів. У роботі проаналізовано сутність і роль політики нейтралітету в міжнародних відносинах, розкрито механізми її трансформації на прикладі Швеції та Фінляндії, а також визначено чинники, що зумовили перегляд традиційної політики нейтралітету та її адаптацію до нових геополітичних умов.

Кваліфікаційна робота Гініатулліна Ярослава «Дипломатія малих держав в умовах сучасних глобальних криз (на прикладі країн Балтії та Польщі)» присвячена дослідженню особливостей дипломатичної діяльності малих держав в умовах сучасних глобальних викликів. У роботі розкрито сутність і специфіку дипломатії малих держав, проаналізовано вплив глобальних криз на їхню зовнішню політику, а також досліджено механізми дипломатичної діяльності Польщі та країн Балтії. Особливу увагу приділено порівняльному аналізу їхніх

зовнішньополітичних підходів, інструментів міжнародного впливу та ролі у забезпеченні регіональної й міжнародної безпеки.

Аналіз змісту наукових досліджень здобувачів доводить, що тематика, обрана здобувачами та науковими керівниками є актуальною в умовах сьогодення та потребувала комплексного аналізу із застосуванням сучасних методик наукових досліджень, зокрема системного, компаративного, статистичного, контент-аналізу, кейс-методу тощо. Високий рівень захисту кваліфікаційних робіт засвідчує, що у відповідності до програмних результатів навчання ОПП здобувачі вищої освіти ОС «бакалавр» спеціальності 052 Політологія опанували концептуальні знання з політології, які включають сучасні наукові розвідки у сфері професійної діяльності та є основою для критичного осмислення проблем, проведення досліджень у галузі політології. Здобувачі вищої освіти уміють критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів, аналізувати сучасні транзитивні процеси. Вони оволоділи умінням застосовувати широкий спектр політологічних теорій, концептів та методів для професійної інтерпретації та аналізу політики на національному та регіональному рівнях, набули навичок оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень тощо.

Науковий рівень виконаних робіт та їх актуальність були підтвердженні під час захисту. У кожній науковій роботі обґрунтовано актуальність та відповідність змісту роботи обраній темі. У кваліфікаційних роботах простежується логічна структура, повнота та детальний аналіз використаної літератури.

Варто зазначити культуру мовлення, аргументованість, переконливість, а також вільне володіння матеріалом здобувачів вищої освіти.

Процедура захисту засвідчила, що здобувачі вищої освіти виявили вміння застосовувати отримані знання при розв'язанні конкретних завдань, продемонстрували аналітичне мислення та високий рівень комунікабельності.

ЕК враховувала відповідність кваліфікаційних робіт вимогам сьогодення, якість їх виконання, актуальність дослідження, наукову новизну, теоретичне і практичне значення, результати апробації основних положень, ступінь володіння здобувачами вищої освіти матеріалом роботи, її категоріально-понятійним апаратом, рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки випускника.

Логічність доповідей та якість відповідей на запитання членів екзаменаційної комісії під час захисту позначилася на результатах підсумкового обговорення захисту дипломних робіт. Рішення членів ЕК щодо підсумкових оцінок переважно відповідали пропозиціям рецензентів. Відповідно кваліфікаційні роботи було оцінено на «відмінно» та «добре».

Варто зазначити, що здобувачі апробували результати дослідження під час міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференцій. Здобувачі Ал Даех В., Гуменюк І., Павлюк О., Родіков Б., Гаврилюк Д., Гініятуллін Я., Колендзян А., Харчук О. опублікували матеріали за темою дослідження. Це свідчить про відповідальність та належний рівень підготовки здобувачів.

Присутність на захисті наукових керівників підкріплювалася виступами та поданими відгуками, рецензіями, які були зачитані головою комісії. Технічна

підготовленість аудиторії, наявність комп'ютерної техніки дали можливість використати презентаційні матеріали під час захисту робіт. Тому зауваження щодо забезпечення організації роботи екзаменаційної комісії були відсутні.

Якість підготовки здобувачів вищої освіти

Екзаменаційна комісія відзначила презентації робіт та відповіді на поставлені запитання Сарахмана Ельдара та Гаврилюка Давіда. Здобувачі вищої освіти проявили практичні знання за темами своїх кваліфікаційних робіт.

Усі члени екзаменаційної комісії відзначили, що здобувачі вищої освіти володіють достатньо високим рівнем знань, виявляють здатність до комплексного аналізу, критичного мислення, провадження досліджень на новому теоретичному та практичному рівні. Разом із тим захист кваліфікацій робіт засвідчив, що частина випускників загалом оволоділи комплексом загальних та спеціальних компетентностей, відповідали на поставлені додаткові запитання.

Екзаменаційна комісія констатує, що випускники історичного факультету спеціальності 052 Політологія засвоїли програмні результати навчання та розуміються на аналізі основних проблем соціально-політичного життя як в Україні, так і за її межами.

Особливості перебігу політичних подій розглядаються здобувачами у тісному зв'язку із транзитивними процесами, які проходять в інших країнах світу.

Висновки та рекомендації

На підставі аналізу змісту кваліфікаційних робіт, підсумків їх захисту можна відзначити, що рівень теоретичної й методичної підготовки випускників, їх знань, умінь та навичок відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

Водночас висловимо деякі пропозиції, які, на наш погляд, сприятимуть підвищенню ефективності підготовки фахівців у сфері політології:

- підвищення участі здобувачів у науково-дослідних проектах, заходах академічної мобільності, стартапінгах;
- залучення здобувачів до участі у конференціях міжнародного, регіонального рівнів, що сприятиме їх професійному зростанню;
- заохочення до практики виконання кваліфікаційних робіт за замовленням установ, підприємств.

Затверджено на заключному засіданні ЕК від 10 червня 2026 року.

Затверджено на завершальному засіданні екзаменаційної комісії від 10.06.2025 р.

Голова екзаменаційної комісії

Тетяна КРИВАК

Затверджено на засіданні кафедри політології та філософії від 25.06.2026. протокол № 9.

В.о. завідувача кафедри політології та філософії

Тетяна ГРУБІ

Затверджено на засіданні вченої ради історичного факультету від 29.06.2026 р. протокол №7

В. о. декана історичного факультету

Олександр ЮГА